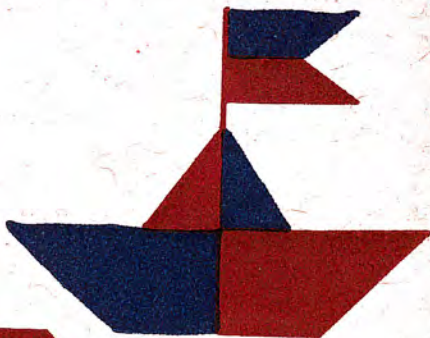

5

XX
GALEB
XX

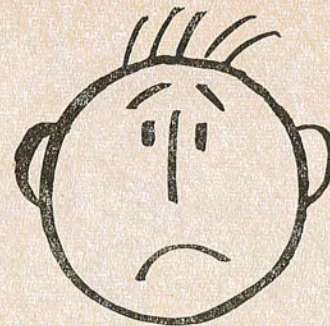
1945

1965

3

Vsebina:

Neža Maurer: Vesele maske	97
Angelo Cerkvenc: Resnici glave ne odrobiš, ker resnica ne umira	98
Ludovika Kalan: Martinček	101
Zdenka Jerman: Domišljavi Gembej	102
Gustav Strniša: Smuk	105
Ernestina Jelovšek: Spomini na Prešerna	106
Gema Hafner: Zimska pravljica	107
Bojan Pavletič: »Hokej 66« — Velika športna predstava v Ljubljani	108
Fran Roš: Zimska pesem	109
Miro P.: Slavni popotniki — Roald Amundsen	110
Eskimi prebivalci skrajnega severa	111
Kako prebijejo sesalci zimo	112
Neža Maurer: Snežec posteljo postilja	113
Danko Oblak: Jožek in stražnik	114
Repa	115
Ludovika Kalan: Veverička	116
Gustav Strniša: Divji mož	116
Dopisi naših šolarjev	117
Marko Starc: Kurent (linorez)	119
Fanez Kuhar: Zima	120

NEŽA MAURER

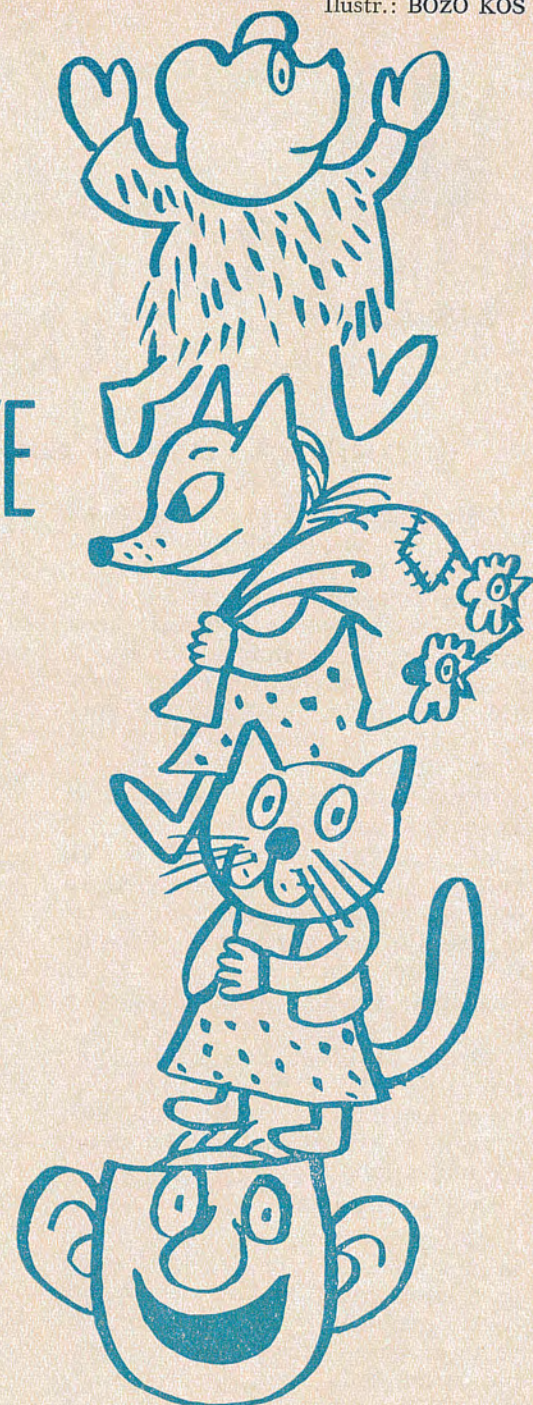
VESELE MASKE

Masko pisano čez lice
in na ramo prazen koš,
pa k sosedu po potice
in po stari počen groš.

Marko kožuh je oblekel:
»Jaz sem medved - sladkosned,
hitro, hitro med mi dajte,
da ne speljem vas na led!«

Mica danes je lisica —
v malhi nosi sedem pišk;
mala Lucka pa je mucka,
ki ne zna loviti mišk.

Še ti masko brž čez lice,
resnost šla je na dopust —
dobre volje v nogavice,
saj je danes tolsti pust!

6. PRIPRAVE POD GRAJSKIM STOLPOM

Trije jeleni, Vedovin z Orlikom na rami in Lev so prispeli pod mramornati stolp, ki se je kljub ogleno črni temnavi megleno svetlikal in vzbujal vtis pošastne mogočnosti. Levu je ob pogledu na stolp zlezlo srce v hlače. Daleč na okrog je, ob bučanju hude burje, ječal gozd. V grajski dvorani so bila razsvetljena vsa okna. Slišati je bilo plesno glasbo, glasno vzklikanje in neubrano petje. Vedovin je skočil na tla.

»Tu smo, Lev! Na delo! Knez Volkun in njegovi slepi podrepaniki se veselijo. Plešejo. Naj le plešejo, naj se veselijo, naj norijo v — brezno! Orlik, stopi sem!«

Orlik je skočil z njegove rame na tla.

»Primi ta konec vrvi s kljunom! Dobro ga drži! Tako je prav! Poslušaj in zapomni si, Orlik: zletel boš, z vrvo v kljunu, na stolpno okno, tik pod streho.«

Orel je prikimal.

»Dobro je, razumel si me. Okno je postorno. Zid je debel. V oknu je železen križ. Vtakni vrv na notranjo stran križa, s krempljem leve noge pa jo izvleči spet na zunanjo stran, toda tako, da bo vrv za-

objela železno palico, nato pa spuščaj vrv navzdol ob zunanji steni stolpa! S kljunom vtakaj vrv v stolp, s krempljem leve noge jo vleci ven in spuščaj navzdol, dokler ne bom zaskovikal. Si razumel?«

Orel je prikimal.

Lev je vzkliknil:

»Čudovita ptica! Kako je razumen!«

Vedovin je ukazal Orliku, naj odleti in ponese vrv na okno. Orel je vzletel in bil v nekaj trenutkih na oknu.

»Ga vidiš, Lev, je že na oknu. Res je, razumen je, pa ne tako, kakor misliš ti. Svojo voljo sem presadil v njegove možgane. On je samo podaljšek moje roke, orodje mojih možganov. Glej ga, že spušča vrv navzdol!«

Konec vrvi se je naglo približeval. Vedovin je, ko je prijel drugi konec vrvi, glasno zaskovikal. Orlik je priletel in sedel Vedovinu na ramo.

»Imenitno si opravil, Orlik! Dobil boš zajčjo pečenko,« mu je obljubil Vedovin. »Zdaj pa ti, Lev! Spletiva iz obeh delov vrvi kito! Urno, urno, Lev!«

Pletenje je naglo napredovalo. Ne

pretrdo spleteno kito sta spodaj naravno zavozlala. Vse je bilo tiho, oglašala se je le plesna glasba, ki jo je kdaj pa kdaj preglasilo zavijanje burje in bučanje gozda.

»Vse je nared, Lev! Plezaj! S pilo, največjo, prepili železni križ! Spodnji del srednjega navpičnega železnega kola ne smeš odrezati spodaj, odrezati ga moraš zgoraj, da boš lahko obesil nanj vrv! Verjetno bo zadostovalo, odrezati samo levi ali samo desni povprečni, vodoravni del križa. Vitek si ter se boš, prepričan sem, lahko prevlekel skozi polovično odprtino. Ko boš prepilil križ, povleci vrv navzgor in jo spuščaj v stolp! Nato splezaj po vrvi navzdol, pazi pa, da ne boš prestrašil Biserke! Potem si prizadevaj, da pride ta kar se da hitro navzgor!«

Lev se je zavihtel, se oprijel vrvi in jadrno plezal proti oknu.

»Pravi maček!« ga je potihoma pohvalil Vedovin.

»Orlik, pridi sem!« je Vedovin poklical orla, segel v malho, ki mu je visela čez ramo, vzel iz nje kos zajčjega mesa in ga ponudil orlu. »Tu imaš obljubljeno pečenko! Pošteno si jo zaslužil! Jaz bom zdaj malce zadremal. Če boš opazil, da se kdo približuje, me zbudi!«

Orlik je z malico v kljunu odletel na bližnje drevo.

»Tudi vi trije, Urni, Zvesti in Piš, malicajte, pasite se! Ostanite v bližini! Orlik, pazi tudi nanje!« je uka-

zal orlu, ki se je utaboril na najnižji veji starega hrasta in pridno natepal okusno in obilno malico.

Vedovin se je zavil v debelo plahoto, ki jo je bil prinesel Piš na sedlu, si položil pod glavo malho in si zabičal:

»Vedovin, zaspi, Vedovin, zaspi!«

Pri priči je zasmrčal. Smrčanje je utonilo v zavijanju burje.

7. LEV V GRAJSKEM STOLPU

Lev je priplezal na okno in pogledal navzdol; zgrozil se je, zazdelo se mu je, da zija pod oknom peklenško brezno. Okno je bilo veliko, precej večje, kot je bilo videti, če si ga gledal s pobočja ob gradu. Lahko

je udobno legel nanj. Zadostovalo bo odpiliti vodoravni del križa, odprtina bo več ko dovolj velika, da bo preplezal skoznjo — je preračunal. Tudi Biserka se bo z lahkoto prevlekla skoznjo.

Tedajci je zaslišal godbo, ki se je — zdelo se mu je — tihotapila iz velike daljave, godbo, ki je spremljala Biserkino tiho, pogrebniško otožno pesem:

»Kaj storila, Biserka, nesrečna si
dekle,
da prav tedaj, ko luč vžge današnjega
se dne,
krvavega Volkuna zlodejski oproda
Črni vran
upihne luč nedolžnih ti oči, zastre ti
beli dan, za vekomaj zastre ti beli
dan?«

Lev je, ne da bi se bil kdove kako naprezal, odpilil desni poprečni del križa, v mislih pohvalil ostrino Vedovinove pile, povlekel navzgor v kito spleteno vrv, jo počasi spuščal v stolp, se je je oprijel in previdno splezal navzdol. V stolpu je bila popolna tema. Čeprav je napenjal oči, ni videl, da je že pri tleh, ter je udaril z bosu nogo na gladka tla. V gluhi tišini je plosk noge glasno odjeknil.

Biserka je vztrepetala:

»Kaj je to?«

Lev je zašepetal:

»Pssst, Biserka!«

»Lev, ti si?! Ali je mogoče? Ali ne sanjam?«

»Tiho, Biserka, da ne prebudiš hudobca! Čas rešitve se bliža.«

Biserka je hotela zvedeti, kako se je vtihotapil v stolp. Lev ji je obljubil, da bo vse zvedela, da se pa zdaj ne utegneta pomenkovati. Vprašal jo je, ali se kletna vrata odpirajo navznoter. Biserka je pritrdila. Lev je hotel zabarikadirati vrata s težko kamnito mizo in je zaprosil Biserko, naj mu pomaga.

»Ne morem. Oslabela sem, poleg tega pa imam noge prikovane k zidu.«

»Okove prepilim,« je zašepetal Lev in se takoj lotil dela. »Vedovinove pile so pravi čudež! Kako urno gre delo od rok! Kako, da si tako oslabela? Ali ti niso dajali hrane?«

»Dajali so mi,« mu je pripovedovala, »toda samo pečenko brez kruha, brez zelenjave, samo samcato golo pečenko. Že nekaj dni sem si zaman prizadevala, da bi jo pokusila. Pristudila se mi je. Namesto vode ali mleka so mi ponujali samo vino, ki mi je žgalo drobovje. Le redkokdaj sem ga pokusila le kanček, da

sem si omočila osušene ustnice. Žejna sem, Lev! Žeja me žge kakor živa žerjavica!« je potožila.

»Kmalu se boš lahko v studenčnici okopala. Tako, leva noga je že osvobodjena. Naj prežagam še okov na desni nogi! Pravo čarovništvo tale pila! Ali boš lahko plezala po vrvi do okna?«

Biserka je podvomila, da bi mogla splezati tako visoko. Bala se je, da bo omagala. Lev jo je potolažil, češ da jo bo, če res ne bo mogla plezati, nesel štoparamo do okna.

Biserko je mučila zlovešča slutnja: »Bojim se, da naju bo kdo zalotil v poslednjem trenutku.«

Na Levovo vprašanje, ali jo je kdo obiskoval tudi ponoči, mu je Biserka povedala, da je prihajal k njej vedno samo Črni vran, podnevi in tudi ponoči. Samo enkrat jo je obiskal knez Volkun — včeraj, ko jo je obsodil na smrt.

»Tudi desno nogo sem ti osvobodil!« se je razveselil Lev.

Biserka je vztrepetala.

»Prihaja, prav zdaj prihaja! Poznam njegovo hojo. Slišiš?« je zašepetal.

»Ne boj se, Biserka! jo je pomiril. »Pijan je. Hoja pijanca! Ves mlahav je. Z enim samim udarcem, s pestjo pod brado, ga pribijem k tlom!«

Ustopil se je k vratom in čakal.

(Se nadaljuje)

V 4. številu Galeba na strani 76 popravi 6. odstavek v desni koloni: napačno: Volkun je odprl vrata. Pravilno: Vedovin je odprl vrata. ... na strani 77 v predzadnji vrsti desne kolone: napačno: sliševal, pravilno: stiševal.

LUDOVICA KALAN

Martinček

MARTINČEK MED SKALOVJEM ČAKA,
NESTRPNO ČAKA NA POMLAD,
A ČUJE LE KAKO PRETAKA
SE VODA PREKO GOLIH TRAT.

ZAKAJ JE TOLIKO ZAMUDE?
BI RAD NA SKALO SE POVZPEL,
NA SONCU STEGNIL MRZLE UDE,
OTRPLO KRI BI SI OGREL.

Domišljavi Gembej

(JAPONSKA PRAVLJICA)

V neki vasi je živel kmet Gembej. Sosedje ga niso imeli nič kaj radi: preveč rad se je bahal. Če se je komu zgodilo kaj neprijetnega, se je Gembej smejal in rekel:

»Meni se kaj takega ne more primeriti! Mene že ne bi mogli imeti za norca!«

Nekega dne se je Gembej napotil v mesto. Sklenil je, da bo na trgu kupil telico. Gembejeva žena je poiskala najmočnejšo vrv in jo dala možu, rekoč:

»Pripelji telico domov na vrvi pa pazi, da ti je po poti ne ukradejo.«

»Kaj pa čvekaš!« se je razjezil Gembej. »Meni da bi ukradli telico?! Nak, mene zlepa ne bo kdo opeharil.«

Še isti dan se je Gembej odpravil v mesto. Dolgo je hodil po trgu, dokler ni zagledal lepo raščene, dobro rejene, bele telice.

»To je natanko takšna telica, kakršno sem iskal!« je veselo vzkliknil. »Nihče v naši vasi nima takšne!«

Od zadovoljstva je tlesknil z jezikom.

Sklenil je kupčijo s trgovcem in odgnal telico domov. Na robu mesta se je spomnil, da živi tu v bližini njegov star znanec — čevljar.

Stopil je k njemu in se začel že na pragu bahati:

»Poglej, kakšno telico sem kupil! Takšne ti nisi imel še nikoli v življenju...!«

Od zadovoljstva je Gembej spet tlesknil z jezikom.

Čevljar pa je imel vajenca, dečka Itira. Itiro je pogledal telico, prav tako tlesknil z jezikom in dejal:

»Res je, telica je lepa. Pazite, Gembej-san,¹ da vam je med potjo ne ukradejo.«

Ko je slišal Gembej te besede, se je zasmel:

»Nič ne rečem, tebi bi jo gotovo ukradli, mene pa zlepa ne bo kdo opeharil! Nisem tako neumen!«

S temi besedami se je poslovil in se napotil v domačo vas.

Komaj je izginil čevljarju izpred oči, je rekel deček Itiro:

»Gospodar, dovolite mi, da odva-dim tega človeka domišljavosti.«

»Te boleznici ne bo ozdravil nihče,« je odvrnil mojster.

»Kljub temu vas prosim, da mi dovolite vsaj poskusiti.«

»Kako boš to naredil?«

»Ukradel mu bom teličko.«

»Poskusi, če želiš. A povem ti, da iz te moke ne bo kruha, ker ima telico privezано na vrvi.«

»Bomo videli!« je vzkliknil vajenec in strgal s stene nov par cokel. Potem je stekel na cesto.

Itiro je dobro poznal pot, po kateri je šel Gembej. Po stranskih stezicah je prehitel bahača in vrgel na

¹ san dodajajo Japonci za imenom v znak spoštovanja.

pot eno coklo, nato pa se je skrnil v travo.

Zadovoljni Gembej je vlekel za sabo telico in prepeval. V tem je zagledal na cesti coklo.

»Ej, ej, ej,« se je razjezil bahač, »kako žal mi je, da ni še druge. Zaradi ene se mi pač ne splača skloniti...«

Potegnili so za vrv in odpeljali telico naprej. Tako je srečno premeril ali pa malo manj, a komaj je stopil v hrastov gozd, se je skoraj spotaknil ob ravno tako coklo.

»Kakšna škoda, da nisem vzel prve!« se je razsrdil Gembej. »Sicer pa — gotovo še leži na svojem mestu.«

Hitro je privezal telico k hrastu in na vso moč pohitel proti mestu, kjer je videl prvo coklo. Še je ležala tam.

Gembej jo je vzel in stekel v gozd. Toda ko je prišel do hrasta, telice ni bilo več.

Gembej je preiskal ves gozd, a bilo je, kakor da se je telica v zemljo udrla.

»Le kako se je mogla odvezati?« se je jezil Gembej. »Samo da ne bi nihče zvedel, kaj se mi je pripetilo!«

Ko ni našel telice, se je znova napotil v mesto, saj se ni mogel vrniti k ženi praznih rok. Tedaj bi ji moral vse priznati.

Medtem je Itiro prignal ukradeno telico domov in jo skrnil na dvorišču. Povedal je mostru, kako je prelisčil domišljavega Gembeja, in oba sta se od srca nasmejala.

»A kaj bova zdaj s to nesrečno telico?« je vprašal vajenec.

Gospodar mu ni utegnil odgovoriti, kajti v tistem trenutku so se odprla vrata in vstopil je Gembej.

»Kje pa je tvoja telica, spoštovani Gembej-san?« ga je, kot da ni nič, vprašal mojster.

»Telica? Saj res, telica! Ni mi bila več všeč, pa sem jo prodal neke-

mu mimoidočemu. Zdajle mislim kupiti drugo, zato sem se tudi vrnil.«

Gospodar je ponudil Gembeju tobak in rekel:

»Srečo imaš. Že nekaj časa name-ravam prodati svojo telico. Če ne boš preskop, se lahko pogodiva.«

Ukazal je vajencu, naj pripelje telico.

»Koliko zahtevaš?« ga je vprašal Gembej, ko je Itiro izpolnil gospodarjev ukaz.

»Toliko, kolikor si dal za svojo.«

»Kaj pa še!« je zamahnil z roko Gembej. »Kako moreš primerjati mojo telico s svojo?! Moja je bila bolj rejena in večja! Pa tudi dlake nima tvoja tako dolge kot jo je imela moja.«

»Kakor veš, cenjaje je ne dam.«

Tako je moral Gembej še enkrat odšteti denarce za svojo telico.

Ko jo je odpeljal z dvorišča, mu je rekel mojster:

»Upam, Gembej-san, da ti je med potjo ne bo nihče ukradel!«

Gembej se je spet pobahal:

»Kje neki, mene ne bo zlepa kdo prelisčil! Nisem tako neumen!«

Komaj je Gembej odšel, je prosil Itiro gospodarja:

»Dovolite mi, da še enkrat ukradem to telico.«

»Veš kaj, drugič se ti pa že ne bo posrečilo! Zdaj ga ne boš tako hitro ukanil.«

»A vseeno mi dovolite, da poskusim. Zelo si želim, da bi ga odvadil hvalisanja.«

»No, pa poskusi...«

Itiro je znova stekel v gozd, da bi prehitel bahača. Skrnil se je v grmovju ob cesti in čakal. Brž ko je zagledal Gembeja na stezi, je vajenec glasno zamukal.

»Mu-u-u-u! Mu-u-u-u...!«

»Glej no, to je gotovo moja izgubljena telica!« se je razveselil Gem-

bej. »Zdajle jo ujamem, potem bom imel pa kar dve.«

S tremi vozli je privezal telico k hrastu in planil v grmovje, od koder je bilo slišati mukanje.

Takrat je začel Itiro, ki je zdaj pa zdaj zamukal, tekati z mesta na mesto. Ko je zmamil bahača globoko v gozd, je pohitel k hrastu, odvezal telico in jo odgnal domov.

Šele ob sončnem zahodu se je vrnil Gembej na stezo. Takoj je videl, da mu je izginila tudi druga telica.

Gembej se je znova vrnil v mesto.

Ko je stopil v čevljarjevo hišo, se je molče ustavil med vrati.

»Kaj vas je ponovno pripeljalo v mesto in kje imate svojo prelepo telico?« ga je vprašal prebrisani Itiro.

»Veš,« je začel lagati bahač, »spotoma sem stopil v svetišče pa sem podaril telico predstojniku, da bi mi bili bogovi bolj naklonjeni. Zjutraj bom šel na trg in si kupil novo.«

Gospodar se je nasmehnil in dejal:

»Ni treba, da čakaš do jutra. Se eno prelepo telico imam naprodaj.«

Itiro je s težavo zadrževal smeh, ko je pripeljal belo telico. Gospodar si je ves čas zakrival usta s pahljačo, da se ne bi naglas zasmel.

Gembej je pogledal telico in nezadovoljno zamrmral:

»Ta telica je stokrat slabša od moje!«

Tedaj se mojster in njegov vajenec nista več mogla zadrževati in sta prasnila v tak krohot, da se je zbrala vsa soseska. Začeli so spraševati, kaj se je zgodilo.

Gospodar jim je povedal, kako je domišljavi Gembej dvakrat kupil isto telico in prišel ponjo še v tretje.

Takrat so se začeli smejati tudi sosedje.

Ko se je smeh malo polegel, je dejal mojster:

»Gembej-san, obljubi, da se ne boš nikoli več bahal, pa ti dam telico in denar.«

Gembej je moral pristati na ta pogoj, saj se ni mogel vrniti domov brez denarja in brez telice. Vzel je telico, prosil, naj mu dajo krepko vrv, in se napotil domov.

Kmalu so za to zgodbo zvedeli tudi v njegovi rodni vasi.

Kadarkoli se je jel Gembej poslej hvaliti, je kakšen sosed vzkliknil:

»Gembej-san, povejte no, kako ste trikrat kupovali isto telico!«

Tedaj se je začel bahač vznemirjeno pahljati in je umolknil.

GUSTAV STRNISA

Smuk

SMUK! SMUK! SMUK!
BELA ZIMA KLICE
ČEZ POLJANE, GRICE.
DRZNO ZADRVI MO,
GLASNO ZAKRIČIMO:
»SMUK! SMUK! SMUK!«

SMUK! SMUK! SMUK!
SONCE JE PRISMUK,
ZA OBLAK SE SKRIJE,
IZ NAS NORCE BRIJE,
DRAŽI MRAZ, KO V LICE
STRELJA NAM PUŠČICE.
SMUK! SMUK! SMUK!

SMUK! SMUK! SMUK!
ZE SKOVICA ČUK,
ZVEZDE SO PRIŽGANE,
GLAVE SO ZASPANE.

ZDAJ PA V POSTELJ - SMUK!

Ilustr. Jurček Krečič
uč. 1. razr. osnov. šole v Barkovljah

SPOMINI NA Prešerna

Ernestina Jelovškova je bila Prešernova hči. Po očetovi smrti je živela z materjo v veliki bedi, preživljajoč se s šivanjem. Po pripovedovanju svoje matere je sestavila in izdala SPOMINE NA PREŠERNA, ki se odlikujejo po vernosti in iskrenosti.

Takole je opisala svojega očeta:

Kakor sam pravi, je meril »pet čevljev in palcev pet«; imel je torej predpisano vojaško mero. Obraz mu je bil zdravo rdeč in nekoliko od sonca zagorel, čelo belo in ne previsoko, ker je bil zelo bujnih las; moja mati je trdila, da je bilo to čelo najlepše, kar jih je kdaj videla.

Oči, sive in bolj majhne, je imel le na pol odprte; njegov pogled je bil navadno resen in je dajal očem nekaj motnega; zato so ljudje uganili, da gleda temno. Samo kadar je bil razburjen, se mu je zaiskrilo oko in mogočen žarek je zadel predmet njegove ljubezni ali njegovega srda. Moji materi je rekel, da vidi v dno človeške duše in nemogoče je bilo nalagati ga.

Obrvi so mu bile svetle in košate, nos podolgast in nekoliko zakrivljen, usta majhna, ustnice fine, gorenja je molela nekoliko preko spodnje. Kadar se mu je tresla spodnja ustnica, se je videlo, da je razburjen; kajti nikdar ni izgubil treznega preudarka. Brada mu je bila mehka in okrogla, s plitvo jamico.

Njegov pogled je bil skoraj oster, a okrog ust je imel potezo iskrene dobrodušnosti in miline. Lase, ki so

bili mehki in svetli, temnorjavi, skoraj črni, je nosil navadno zelo dolge.

Obraz mu je bil podolgast. Hodil ni nikdar pokonci, ampak je bil navadno nekoliko upognjen. Korakal je naglo; kadar je bil razvnet, hud, pa je skoraj tekkel; včasih spet je stopal neskončno počasi in povešeno. Stopinje so mu bile kratke in goste in eno nogo je vlekel nekoliko za seboj. In čeprav je bil kmečki sin, je imel majhne roke in noge.

Njegova pisava je bila čedna in razločna.

Bil je izvrstnega spomina. Najznatnejšo stvar, ki mu jo je pripovedovala moja mati, si je zapomnil ter jo vedel še čez dolgo časa skoraj dobesedno. Že iz tega vzroka bi ne bilo dobro nalagati ga, česar bi tudi izlahka ne bil oprostil. Dejal je, da ni nikdar vzroka zlagati se; on da se ne bi zlagal, čeprav bi mu šlo za glavo.

Ernestina Jelovšek

GEMA HAFNER

Ilustr.: KSENIJA PRUNK

Zimska pravljica

V zavetju gozda jelka mala
se je v potoku ogledovala
nezadovoljna vzdihovala:
»Botra zima mi premalo je nakita dala!

Starejša moja sestra v bregu
se vsa v draguljih lesketa,
belo ogrinjalo žametno ima:
s srebrom, z biseri pretkano
v globoke gube je nabrano.

Ljuba zima, rada lepa bi bila,
stresi belih zvezdic mi z neba!
da bom v soncu se iskrila
in v mesečini se srebrila
kakor krasna gozdna vila.«

Tri dni snežinke so plesale,
mali jelki plašček stkale,
z biseri tako jo obložile,
da ročice njene komaj so nakit nosile,
ob zori pa so se — zlomile...

šport ■ šport ■ šport ■ šport

„HOKEJ 66“

velika športna predstava
v Ljubljani

Letošnji mesec marec bo v slovenski prestolnici Ljubljani zelo živahno. Tisoči tujcev se bodo zbrali v tem mestu in v velikansko športno dvorano v Bloudkovem parku v Tivoliju se bodo zopet zgrinjale množice ljubiteljev športa, prav tako kot lani, ko je bilo tam svetovno namiznoteniško prvenstvo.

Tudi zdaj bo lepa, steklena dvorana gostila svetovno prvenstvo, vendar tokrat v hokeju na ledu. Tla te

stavbe so namreč zgrajena tako, da lahko na njih s posebnimi stroji v kratkem času ustvarijo debel sloj ledu. Zato lahko v dvorani ne le igrajo košarko, odbojko, namizni tenis itd., temveč se tudi drsajo in igrajo hokej.

Prirediti svetovno prvenstvo je za vsako mesto velika čast. Tega se zavedajo tudi Ljubljančani, ki so se na mogočno prireditev z vso slovensko natančnostjo pripravljali dolge me-

PRIZOR
S
HOKEJSKE
TEKME
JESENICE:
MEDVEŠČAK
IZ ZAGREBA

V Ljubljani
17. XII. 1965

sece. Mislili so na vsako podrobnost, da bi se vsi domači in tuji gostje v dneh prvenstva počutili res dobro.

Zanimanje za prvenstvo je tako veliko, da prireditelji ne bodo mogli vseh gostov nastaniti v Ljubljani. Mnogi bodo morali stanovati izven Ljubljane, celo na Bledu in v Portorožu. Za nekatere pa menijo, da se bodo dnevno vozili na ogled posameznih tekem celo iz Avstrije. Tudi časnikarjev bo nenavadno visoko število. Doslej se jih je prijavilo že okrog 500, tako da za vse niti ne bo prostora na novinarski tribuni in bodo morali sedeti med gledalci.

To svetovno prvenstvo bodo odigrali v treh skupinah. Najboljša moštva bodo nastopala v Ljubljani, srednja v Zagrebu, slabša pa na Jesenicah. Največje zanimanje vlada seveda za nastop v najboljši skupi-

ni, kjer se bodo potegovale za naslov svetovnega prvaka predvsem štiri reprezentance: Sovjetska zveza, Češkoslovaška, Švedska in Kanada.

Jugoslovani bodo nastopali v srednji skupini in nimajo večjih izgledov, da bi v tej skupini zmagali. Isto velja tudi za Italijane, ki pa bodo nastopali v slabši skupini.

Sicer pa danes o tem, kako se bodo posamezne reprezentance uvrstile, ni mogoče z gotovostjo napovedati. Gotovo je le to, da bo nastopilo na tem svetovnem prvenstvu rekordno število reprezentanc in da je že zdaj zanimanje zanj prav tako »rekordno«. In ker bo skoraj gotovo tudi organizacija potekala v prav rekordnem redu, lahko napovemo prvenstvu vsestranski uspeh, kakršnega doslej verjetno še nobeno ni zabeležilo.

Bojan Pavletič

FRAN ROS

Ilustr.: R. HLAVATY

BURJA PIHA, ZVIZGA, POJE,
VSAKDO SLIŠI JO PO SVOJE.
VRABEC POD OSTREŠJEM IŠČE
SI PRED SNEGOM ZAVETIŠČE.
ZAJCA ZEBE, DA VZDIHUJE,
OD GLADU MU JE VSE HUJE.

STARKA KASLJA, V PLED ZAVITA,
ZIME JE DO GRILA SITA.
A OTROCI SO VESELI
V SNEG IN BURJO POHITELI
S SANKAMI PO BREGU DOL.
ZIME NI JIM SE DOVOLJ!

Miro P.

SLAVNI POPOTNIKI

Roald Amundsen

Med slavne popotnike prištevamo tudi znanega raziskovalca Roalda Amundsena, ki se je rodil v mestu Borge na Norveškem 16. junija 1872. Že v rani mladosti so ga zanimale nepoznane in še neraziskane pokrajine na severu in jugu naše Zemlje. Bil je še mlad fant, ko se je vkrcal na kitolovko in kot navaden mornar krožil s kitolovci po arktičnih morjih ter sodeloval pri lovu na kite. V poznejših letih se je z malim brodom Gjøa podal na dolgo potovanje ob obalah Svalbardskih otokov in plul proti vzhodni obali Grönlandije, ki do takrat še ni bila raziskana.

Amundsen se je sicer prvotno posvetil študiju medicine, a je študij opustil, ker ga medicina ni zanimala in je raje postal raziskovalec polarnih pokrajin. Podal se je v burno življenje, v življenje, ki je bilo polno napetosti ter nevarnosti, a polno bogatega in pestrega doživljanja.

Leta 1911. se je odpravil s slavno Nansenovo ladjo Fram v Antarktiko z namenom priti na južni tečaj, kamor še ni stopila človeška noga. Skoro istočasno sta se dva polarna raziskovalca podala na isto nevarno potovanje. Poleg Amundsena se je proti južnemu tečaju podal tudi angleški kapetan Scott. Oba raziskovalca sta bila za dolgotrajno in nevarno potovanje dobro opremljena, vendar je bila njuna odprava v primeri z današnjimi odpravami zelo primitivna. Bila sta opremljena z zelo preprostimi in skromnimi sredstvi. Raziskovalci so morali iti peš proti južnemu tečaju, ki leži 2900 m visoko nad morsk gladino, vkovan v debelo skorjo večnega ledu, kjer ni sledu kakršnegakoli življenja.

Amundsen se je odpravil na potovanje s 15 pogumnimi možmi, imel je s seboj 4 sani, 52 psov in prehrano za štiri mesece. Dne 14. decembra leta 1911 je srečno došel do južnega tečaja. Ta datum je v zgodovini raziskovanja polarnih krajev za beležen kot dan, ko je prvič stopil na teme južnega tečaja.

Tudi kapitan Scott je mesec dni kasneje po strašnem trpljenju dosegel tečaj, toda ne kot prvi. Na tečaju je Scott našel sledove Amundsenovega taborišča, sledove psov, sledove sani. Spoznanje, da ni prvi prišel na tečaj, je Scotta neizmerno potrlo. V svoj dnevnik, ki so ga pozneje našli, je zapisal besede, ki pričajo o njegovem obupu. Tako je Scott zapisal: »Strašno razočaranje! Toda nič me ne boli tako kakor pogled na moje uboge tovariše. Vse trpljenje, vse pomanjkanje, vse muke — čemu? Za nič! Vse je kot sanje, ki so zdaj končane.« Zaradi pomanjkanja hrane in zaradi silnega mraz je Scott na povratku s tečaja umrl s svojimi tovariši sredi snežnih puščav.

12. maja leta 1926 je Amundsen letel z avionom nad severnim tečajem in srečno pristal na Alaski. Dve leti pozneje pa je izginil v večnem ledu severa, ko je hitel na pomoč italijanskemu generalu Nobilu, ki je z zračno ladjo plul nad severnim tečajem, a se je na povratku ponesrečil.

Ilustr.: R. HLAVATY

Eskimi

prebivalci skrajnega severa

Najznačilnejše arktično ljudstvo, Eskimi, žive v severni Kanadi, na Aljaski, na Grenlandiji in na otokih med Kanado in Grenlandijo. Vseh Eskimov je danes okrog 40.000. Njihova prvotna domovina je bila Sibirija severno od Bajkalskega jezera, od koder so se selili proti vzhodu. Preplovili so Beringov preliv in prišli v Ameriko; od tu pa so se naseljevali naprej do Grenlandije.

Eskimi so majhni ljudje. Njihova koža je rjavkaste, včasih tudi rumenkaste barve. Lasje so debeli, štrnasti in črne barve. Obraz je okrogel in zalit in to je vse, kar se vidi izpod tople kožuhovinaste obleke.

V kratkem poletju žive Eskimi v šotirih iz kož severnega jelena. Značilnejša bivališča Eskimov pa so igluj ali hiše iz

snega za eno ali dve osebi ali za celo družino. Za gradnjo je potreben dobro uležan sneg, ki se da lepo rezati. Ko je iglu narejen, ima kupolasto obliko, zgoraj malo dihalno odprtino in vhodna vrata, ki so skrbno zastrta s kožami. Vsako najmanjšo razpoko pa je treba skrbno zamazati. Za razsvetljavo in kurjavo uporabljajo Eskimi leščerbe, v katerih gori »ri-

bje olje«, in to noč in dan. Ležišča so prav tako narejena iz stisnjene snega in pokrita s kožami. Temperatura v iglju je vedno nekaj stopinj nad ničlo in tako je v njem prav prijetno toplo, če pomislimo na hladno okolico, kjer doseže zimska temperatura tudi — 50° C. Eskimi so lovci in ribiči. Njihovo prvotno lovsko, ribiško orožje in orodje so bili: lok, koščene harpune, sulice, noži in trnki. Vse je bilo narejeno iz materiala, ki so ga dobili predvsem od lovnih živali. Danes so to primitivno orožje zamenjali z modernimi puškami.

Glavne lovne živali Eskimov so: beli medved, severni jelen, tjulenj, mrož, kit in ribe. Od živali porabijo za svojo življenje prav vse. Kožo za obleko, pregrinjala, odejo, za izdelavo kajakov itd.; meso za hrano; kosti za izdelavo raznega orodja in kurjavo. Prav tako izdelujejo iz ko-

sti najrazličnejše okraske in rezljajo kipe živali in ljudi.

Eskimi so lovci, zato se vedno selijo iz kraja v kraj. Od udomačenih živali poznajo samo severnega jelena in psa. Velike črede severnih jelenov, ki predstavljajo največje bogastvo Eskimov, morajo seliti vedno v kraje, kjer je vsaj nekoliko hrane za te skromne živali. Za hojo po snegu uporabljajo krplje. Poleg tega imajo odlično prevozno sredstvo, to so sani na pasjo vprego. Prometno sredstvo za vodo je kajak. Na leseno ogrodje priprta tjulenja koža, sešita z živalskimi kitami. Tako je kajak popolnoma nepropusten za vodo.

Predno so prišli Eskimi v stik z belim človekom, so živeli skromno in trdo življenje. Beli trgovec pa jim je prinesel puške in alkohol in razne bolezni, ki jih prej niso poznali.

KAKO PREBIJEJO SESALCI ZIMO

V mrzlih zimskih dneh se stisnemo k zakurjeni peči. Zemljo pokriva debela snežna odeja. Vsiljuje se nam misel, kaj delajo naši sesalci pozimi. Lahko bi rekli, da jih pozimi laže opazimo kot v ostalih letnih časih. Izdajajo jih številne sledi, ki so zarisane v snegu. Sesalci so poleg ptic tudi edine živali, ki se lahko v zimskem mrazu gibljejo tako kakor skozi vse leto. S svojo stalno telesno temperaturo kljubujejo zimskemu mrazu. Gosta dlaka jih varuje pred mrazom. Izpostavljeni pa so številnim drugim nevarnostim. Ena najhujših težav je pomanjkanje hrane. Tisti sesalci, ki preživijo zimo na prostem, težko pridejo do hrane. Za iskanje hrane porabijo pozimi mnogo več energije, poleg tega pa morajo še skrbeti, da vzdržujejo stalno telesno temperaturo. Čim hujši je mraz, tem več hrane morajo imeti, da segrejejo svoje telo. To je na primer tako razumljivo: čim hujši je mraz, tem več bomo v naši sobi porabili kuriva, da bo soba topla. Podobno kot sesalcem se godi tudi pticam. Živali potrebujejo pozimi več hrane kot poleti, dobijo je pa manj in težje.

Vsi sesalci pa niso takšni junaki, da bi lahko vzdržali zimo na prostem. Še v jeseni, ko je dovolj hrane, poskrbijo za zimsko zalogo. Naivečkrat je ta zaloga podkožna tolišča. V varnem domu, kjer jim zima ne more do živga, prepijo zimski zaspanci najtežji čas. Tako se jim ni treba brigati za to, kako bi prišli do hrane.

Spanje zimskih zaspancev je nekaj povsem drugega, kako navadno spanje. Med zimskim spanjem pade telesna temperatura močno in se spreminja istočasno s temperaturo okolja. Srce bije počasneje, dihanje je komaj opazno, življenjski procesi so znižani na minimum. Živi pa žival od podkožne tolišče. Če pa postane premrzlo, se zimski zaspanci prebudijo. Tedaj se z vsemi silami borijo proti pogubonosnemu mrazu.

Med najbolj znanimi sesalci, ki spijo zimsko spanje, naj omenimo svizca, hrčka, polha, ježa in netopirja.

Tistim sesalcem ki si sami pozimi težko pomagajo, kot n. pr. zajcem in srnam, pomagamo tudi mi.

Snežec

SNEZEC POSTELJO POSTILJA,
NAJBRZ SEL BO AJAT.
BELE RJUHE SI POGRINJA —
NE MU, NE NAGAJAT!

REVEZ JE GOTOVO TRUDEN,
KDO VE, KOD JE HODIL.
PRAV LAHKO, DA JE OD LANI
POL SVETA PREBRODIL.

SNEZEC POSTELJO POSTILJA —
ZDAJ, ZDAJ SEL BO AJAT.
BELO PERNICO RAZGRINJA,
NE MU, NE NAGAJAT.

NEZA MAURER

Linorez izdelal Marko Starc, uč. 4. razr. osn. šole na Opčinah

Jožek in stražnik

Jožek ima babico, babica pa je starokopitna in straši Jožka:

»Bodi priden! Sicer to bo stražnik!«

Tako pravi babica in Jožek se potuhne kot hrošček, stisne glavo med ramena in mežika.

Toda čez pol ure Jožek že pozabi na stražnika. Trmoglavi, skače po stanovanju in se dere ko kak Mehikanec: »Lo-kro-rija-u-i-i-i-i!«

Babica mu zapreti:

»Poklicala bom stražnika! Odpehjal te bo, pa boš imel. Stražnik je grozen.«

Jožek ne verjame prav, toda nič se ne ve. Kaj pa, če ima babica prav?! U, ta bi bila lepa.

Nekoč se je igral na cesti, spuščal po mlaki papirnate ladjice, ko je iznenada od daleč zagledal stražnika. Ojoj! Prestrašil se je, stekel na dvorišče in trepetal ko šiba na vodi.

To vidi očka z okna.

»Kaj je, Jožek?« vpraša.

»Nnniičč...«

»Kaj se bojiš?«

»Neeee...«

Toda zares se je bal. Očka priteče iz hiše, prime Jožka za roko in tako gresta stražniku naproti. Si predstavljate, kako je bilo Jožku pri srcu?

»Oprostite, gospod stražnik,« reče očka, »ali vas lahko nekaj povprašava?«

»Izvolite,« se nasmehlja stražnik.

In kakor hitro se je stražnik nasmehnil, je Jožka minil ves strah. Mož v modri uniformi mu je bil všeč.

»Ali vi jemljete majhne otroke?« vpraša očka.

»Ne,« se nasmehne stražnik, »tega ne delamo.«

Jožek se opogumi in se dotakne stražnikove roke. Dotakne se tudi njegove uniforme. Dotaknil se je tudi revolverja!

»No, vidiš!« reče očka.

»V redu,« odgovori Jožek, »saj se ga tako nisem bal.«

Drugi dan Jožek spet nekaj trmoglavi, pa vrešči po stanovanju ko kak Mehikanec: »Lo-kro-rija-u-i-i-i-i!«

Babica mu zapreti:

»Tihho! Stražnik pride pote!«

»Tega on ne dela,« reče pogumno Jožek. »Pa bom vseeno tiho, da te ne bi jezil.«

Babica ne straši več Jožka s stražnikom, Jožek pa ne jezi več babice z vreščanjem. Zavrešči le še tu pa tam, zdrav človek mora včasih zakričati in babica to razume.

REPA

DED JE POSADIL REPO IN ZRASLA MU JE VELIKA, OGMOMNA REPA. DED JO ZACNE PULITI IZ ZEMLJE: VLEČE, VLEČE, IZPULITI JE NE MORE.

DED POKLIČE BABICO. BABICA STOPI ZA DEDKA, DEDEK ZA REPO: VLEČETA, VLEČETA, IZPULITI JE NE MORETA.

BABICA POKLIČE VNUČKO. VNUČKA STOPI ZA BABICO, BABICA ZA DEDKA, DEDEK ZA REPO: VLEČEJO, VLEČEJO, IZPULITI JE NE MOREJO.

VNUČKA POKLIČE PSIČKA. PSIČEK STOPI ZA VNUČKO, VNUČKA ZA BABICO, BABICA ZA DEDKA, DEDEK ZA REPO: VLEČEJO, VLEČEJO, IZPULITI JE NE MOREJO.

PSIČEK POKLIČE MUCO. MUCA STOPI ZA PSIČKA, PSIČEK ZA VNUČKO, VNUČKA ZA BABICO, BABICA ZA DEDKA; VLEČEJO, VLEČEJO, IZPULITI JE NE MOREJO.

MUCA POKLIČE MISKO. MISKA STOPI ZA MUCO, MUCA ZA PSIČKA, PSIČEK ZA VNUČKO, VNUČKA ZA BABICO, BABICA ZA DEDKA, DEDEK ZA REPO: VLEČEJO, VLEČEJO — IN IZPULIJO REPO.

Ilustr.: BOŽO KOS

Veverička

Ilustr.: KS. PRUNK

»Dovolj sem spala,«
je veverička v duplu zamukljala.
»Poglejmo, če je že pomlad,
če zunaj sije sonček zlat?

Oh, burja piha, pleše s snegom,
od severa mrazi,
da v nosek me skeli
in nič več jedrc ni v zalogi.
Nekje za bregom
v jeseni sem zagrebla dva oreha,
a pot po snegu me upeha,
se vdirata mi nogi;
ves trud bi bil zaman.
O, dolg je zimski dan,
če prazen je trebušček
in ni dovolj gorak kožušček!
Ta mraz, ta glad,
le kdaj bo spet pomlad!«

GUSTAV STRNISA

Divji mož

Divji mož je v temnem lesu,
na visokem ždi drevesu,
godrnja, tobak kadi,
da se naokrog megli.

Ko dežuje, mož se krega,
jezen pod oblake sega,
rad bi svetlo streljo vjel,
da požgal bi gozd vesel.

Kadar pa vihar premine,
divji mož takoj izgine,
saj v duplini črni spi,
kot bi veter bril, smrči.

Če pa jasno jutro vstaja,
že divjak pod nebom raja,
piska, pleše in nori,
da mrak sivi razprši.

Ilustr.: LEON KOPORC

ječ • dopisi naših šolarjev • do

PREŠERNOVA PROSLAVA

Tudi letos smo 8. februarja proslavili obletnico smrti največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna. Proslava je bila zjutraj, ob pol devetih. Veselo smo se postavili v vrsto ter vstopili v učilnico IV. razreda, kjer so že čakale naše mamice. Mi smo pripovedovali Prešernov življenjepis in recitirali. Drugi učenci so povedali razne pesmi, med temi tudi Uvod h Krstu pri Savici, ter Lepo Vido. Vsi smo zapeli Zdravljico. Mislimo, da so bile naše mamice na nas ponosne.

Cijan Damijan, Sandi Pertot,
Licia Furlan, Tatjana Černivec,
Erika Scheimer
3. razr. osnov. šole v Barkovljah

POMLADANSKI VRTIČEK V NAŠEM RAZREDU

Pred nekaj dnevi sem prišla v šolo zelo zgodaj. Toda nisem bila prva, kajti moj sošolec Franc je že stal pri katedru in stavljal v vazo velik šop zvončkov. V odmoru je prišla v naš razred gospa učiteljica iz petega razreda in občudovala te prve pomladanske cvetice. Naša gospodična jo je porogljivo pogledala, češ: »Ali ni lepo pri nas?« Tedaj jo je gospa prijela za roko in zelo »užaljeno« dejala, naj gre takoj v V. razred. Seveda smo šli vsi in se po hodniku pritajeno smehljali. Res, tudi oni so imeli zvončke, čeprav ne toliko kot mi, toda imeli so tudi rumene trobentice. Naslednjega dne pa je bil v našem razredu pravi živ, žav. Navsezgodaj je Lidija prinesla trobentice, jaz dišeče vijolice, Lavra jurijevke in narcise. Lepo smo okrasili razred. Kdor je prišel k nam, se je čudil, mi pa smo bili veseli. Lepo, zelo lepo se počutimo v našem razredu.

Denise Vodopivec
4. razr. osnov. šole v Barkovljah

MOJ BRATEC

Ime mu je Marko. Star je pet let. Je večkrat poreden in živahen. Nekega dne je vzel vžigalico ter se igral pri šivalnem stroju. Ta je začel nenadoma goreti. Mama je pogasila ogenj z vodo. Bratca je kaznovala.

Krečič Jurček
1. razr. osnov. šole v Barkovljah

PREŠERNOVA PROSLAVA NA OPČINAH

V soboto zvečer 12. februarja sem šla z očetom v Prosvetni dom k Prešernovi proslavi. Pri proslavi sem sodelovala tudi jaz, ker sem s sošolkami in sošolci recitirala Prešernovo pesem »Uvod h Krstu pri Savici«. Dvorana je bila polna gledalcev, ki so pazljivo sledili posameznim točkam proslave. Neki mladinec je v svojem nagovoru podal življenjepisa velikega slovenskega pesnika. Takoj po nagovoru je otroški pevski zbor zapel nekaj narodnih pesmi. Nato pa smo deklamirali pesem Uvod h Krstu pri Savici. V tej pesmi Prešeren opisuje boj med kristjani in pagani. Na oder je nato prišla skupina fantov in deklet iz Banov. Vsi so bili oblečeni v narodne noše. Deklamirali so pesem »Od železne ceste«. Ob zaključku proslave so nastopili še openski dijaki in dijakinje, ki so zelo lepo recitirali nekatere Prešernove pesmi, kot n. pr.: Povodni mož, Čas hiti, Zdravljica in druge. Oder je bil lepo okrašen. Na odru je stala miza, na kateri sta bili sliki Franceta Prešerna in Primičeve Julije. Poleg slik je bil položen šopek rdečih nageljev, povezanih s trakom v slovenskih barvah.

Proslava je bila sicer kratka, a zelo lepa. Ljudje so zelo ploskali in po končani prireditvi odšli zadovoljni domov.

Suzi Guštin
5. razr. osnov. šole na Opčinah

KAKO SMO PRESTRAŠILI LOVCE

Nekega dne sem se napotil v Mavhinje. Tam sem poiskal svoje prijatelje. Zbralo se nas je osem in igrali smo se vojsko. Bili smo oboroženi s puškami in naboji. Tekali smo po njivah. Nenadoma smo zaslišali streljanje. »Bum, bum, bum!« so pokale puške. Bili so pravi lovci, ki so streljali. Hitro smo se vrgli na tla in tudi mi smo začeli streljati. Lovci so dolgo streljali, končno pa jim je zmanjkalo nabojev. Mi smo se od srca smejali, ker so lovci zbežali. Tako je bilo takrat, ko smo premagali lovce.

Sandi Pertot
3. razr. osnov. šole v Barkovljah

GRADNJA NAFTOVODA

Ze dolgo se širijo govorice o gradnji ogromnega naftovoda. Naši kmetje se tega ne veselijo prav posebno, kajti mnogim bodo razorali in uničili lepe travnike in rodovitna polja. Plačilo, ki ga bodo prizadeti kmetje prejeli za povzročeno škodo, pa je premajhno.

Naftovod bo speljan tudi po pašniku mojega dedka. Ravno te dni so pripeljali v našo vas velike stroje. Danes sem prvič videla, kako ti stroji delujejo. Z gospodom učiteljem smo si vsi učenci naše šole ogledali gradbena dela. Ogromna stroja sta ravnala velike trde skale. Čudili

smo se, ko smo videli s kakšno lahkoto sta velika stroja trgala in prenašala več stotov težke skale. Videli smo tudi, kako je stroj z neverjetno lahkoto prevabil širok in trden kamenit zid v dolino. Gospod učitelj nam j povedal, da je eden izmed obeh strojev največji v Italiji. Stroj lahko dvigne in prenese do trideset stotov težke skale. Naftovod, ki so ga pred kratkil začeli graditi, bo segal od Trsta do Bavarske.

Ko bodo ta ogromna dela dokončana, bo prihajalo v tržaško pristanišče mnogo petrolejskih ladij. Upajmo, da bodo pristaniški delavci imeli takrat mnogo več dela in zasluzka.

Nadja Auber
4. razr. osnov. šole v Saležu

ZAKAJ IMAJO ZVONČKI POVEŠENO GLAVO?

Sonce posije, a v gozdu je še vse pusto. Tu pa tam je še kaj snega. Kar pokuka iz zemlje zvonček. Počasi, počasi odpira svoje tri prelepe liste. Ozre se k soncu, ošabno dvigne glavico kvišku in zakliče: »Hej, hej, trobentice zaspanke, vstanite, vstanite, sonce že sije izza oblakov, ve pa še spite! Poglejte mene, kako visoko dvigam svojo glavo!« Trobentica ga je milo

pogledala in odvrnila: »Ti ubogi bahaček, ti se prvi zbudiš, toda greš prvi spat. Se ne spominjaš, kako je bilo lani? Me smo že dolgo cvetele, ko so bili tvoji listi že oveli, in si se ti že opravljal k počitku!« Zvonček je zardel in povsil lepo glavico. Od tedaj imajo vsi zvončki bahači povešeno glavo.

Lavra Pertot

4. razr. osnov. šole v Barkovljah

POTOVANJE

Tistega dne, ko smo bili namenjeni na potovanje, sem se zbudila mnogo prej kot po navadi. Ko so se mi oči prav odprle, sem zagledala pred seboj v sobi kovčke, torbe in še drugo raznovrstno prtljago. Mama mi je voščila dobro jutro in mi rekla, da moram takoj na noge, kajti namenjeni smo bili na dolgo potovanje. Iz postelje sem skočila kvišku kot raketa, v hipu sem bila oblečena, počesana, obuta in pripravljena za odhod. Na cesti je že zabrnal avto. Odpotovali smo preko Ljubljane do Otočca, kjer sem občudovala prelepo Krko, dospeli kmalu v Zagreb in nato nadaljevali pot ob Savi in Donavi mimo lepo urejenih polj ter končno dospeli v Beograd, kjer smo ostali dva dni pri maminih starših.

Lidija Martelanc

uč. IV. razr. osnov. šole v Barkovljah

LAČNI VRABEC

Vrabček na strehi sedi,
mirno, brezskrbno čepi.
Ko se čepenja naveliča,
s strehe zleti do vrtiča,
da tam bi si našel semena,
ker od gladu se mu šibijo kolena.

V grmu na vrtu pa maček čepi
in tiho, prav tiho na vrabca preži.
Vrabček veselo nabira zdaj seme,
katerega bilo je za celo breme.
Ko pa v grmu šum je nastal,
jo je naš vrabček hitro na streho pobral.

Nadja Leghissa

II. a razr. Enot. sred. šole v Nabrežini

SPOSTOVANO UREDNIŠTVO

Prosim Vas, da bi v vašem mladinskem listu objavili najina naslova.

Stara sva 17 let in bi rada zamenjavala znamke.

MOHAR MARJAN
Mali Log 33
p. Loški potok

MOHAR IVAN
Vince
p. Sodražica

(SLOVENIJA)

Uredništvo Galeba poziva vse naše mlade filateliste, da ustrezijo prošnji obeh Moharjev.

Kurent (linorez)

Marko Starc, N. razr. os. šole na Opčinah

ZIMA

Zima, zima be-lo k nam je pri-te-ka,

polje log ob-je-la, pesmi-co za-pe-la.

Pridi-te sne-žin-ke, drobne pa-te-pin-ke

vse na sanke - smučke mo-je ma-le bu-čke

V sme-hu vse ve-se-le čez po-lja-ne be-le,

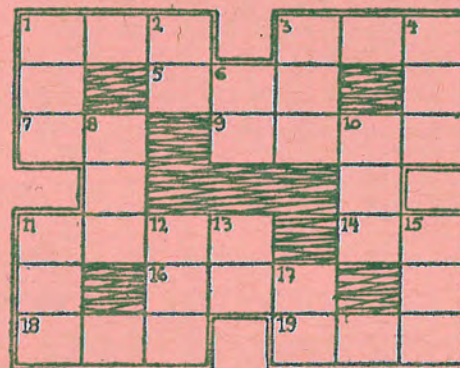

urno pohi-ti-te, dno mi u-lo-vi-te.

glave ■ za bistré glave ■ za bistré glave ■ za

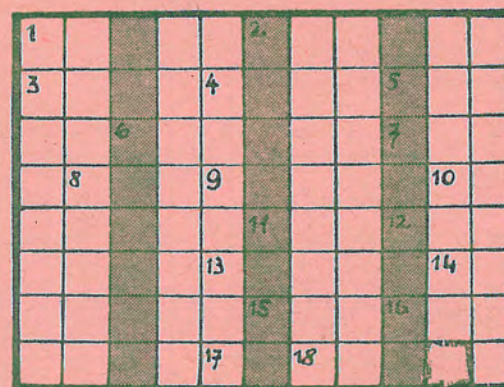
ZLOGOVNA KRIZANKA

Vodoravno: 1. dan v tednu, 3. japonsko oblačilo, 5. švigne v nebo, 7. cunja, 9. vzporedna črta, 11. jih obujemo, 14. streha nad odprtim ognjiščem, 16. glavno mesto Asirije, 18. vladarica, 19. običaj.

Navpično: 1. mala izba, 2. vrsta teže, 3. godalo, instrument, 4. vrsta povesti, 6. jo napravimo iz snega, 8. ptica, 11. vest, sporočilo, 12. rojstni kraj pesnika Župančiča, 13. vrednost (dvoj.), 15. slovesen obhod vojakov, telovadcev itd. 17. žila dovodnica.

STEBRIŠČE

1. ptica ujeda, 2. oprava, 3. gričevje zahodno od Gorice, 4. moško ime, 5. blaznež, 6. kraška njiva, 7. gorovje, 8. kaže čas, 9. ogledovanje, 10. višji častnik, 11. naplačilo, 12. lep človek, 13. stojalo, 14. pokrivala, 15. doba, 16. kar ni zdravo, 17. junaška pesem, 18. ptica - tatica.

V zasenčenih kvadratih bereš pregovor.

POSETNIČI

VIKA LISTIONI

RIKA SHAFT

Članici opernega orkestra sta dve godbenici. Kaj sta z ozirom na instrument, ki ga igrata?

DOPOLNITEV

— — — E L J E
— — — I Š Č E
— — — R B A S
— — — V I C A
— — — D B O J
— — — K T O R
— — — R Š A L
— — — T R O N
— — — P R E J
— — — E N K A
— — — L E S T

Na črtice napiši po eno spodaj navedeno skupino črk! Dobil boš besedo, ki nekaj pomeni. Ako pravilno razvrščene skupine črk bereš po vrsti navzdol, dobiš slovenski pregovor. JE, DO, POV, PA, SOD, LEP, PO, ŠE, NAJ, MA, LE.

Rešitve ugank pošljite uredništvu Galeba, Opčine pri Trstu, Opicina, Trieste najkasneje do 12. marca 1966. Trije izžrebani reševalci bodo nagrajeni

REŠITEV UGANK IZ 4. ŠTEVILKE

1. KRIZANKA »LIST«: Vodoravno: 1. kolač, 6. iver, 7. to, 8. pav, 9. živ, 10. Al, 11. lisa, 12. berač.
Navpično: 1. kipar, 2. oval, 3. lev, 4. ar, 5. kovač, 7. Tisa, 9. žir, 11. le.
2. PREGOVOR NA ČRTICAH: Dober glas seže v deveto vas.
3. STEBRIŠČE: 1. Ural ali tudi Kras, 2. zora, 3. polje, 4. noga, 5. plača, 6. tat, 7. um, 8. talar, 9. krut, 10. Sahara.
Pregovor, ki ga beremo v zasenčenih kvadratih: Rana ura, zlata ura.
4. POSETNICE: Vojo Destraj je strojevodja, žane Zličer je železničar, Samo Kenk pa je kamnosek.

REŠITVE SO POSLALI: Franc Starec, Neva Umek, Marija Besednjak, Aleksander Harej (samo križanko) in Laura Pertot iz BARKOVELJ; Erika Škerl in Milojka Močnik z osnov. šole v ul. DONADONI; Marija Blasig, Jurij Crapiz, Jadranka Mozetič, Loreta Mikalus, Ana Celloni in Elijana Bensa iz GORICE (Dijaški dom); Ervin Gombač s KATINARE; Ani Širca in Jožko Širca iz NABREŽINE; Edi Daneu, Adrijan Sosič, Marina Mrak, Ziva Cunja, Rada Sosič, Jadran Sosič, Mira Kraus, Sonja Štor, Suzana Guštin, Irena Sosič in Tanja Malalan z OPCIN; Pjerina Furlan s PROSEKA; Zarko Budin, Neva Bizjak, Božina Gruden, Milan Gruden, Zdenka Kante, Miranda Doljak, Sonja Pavlina, Jadrana Budin, Majda Stubelj, Nadja Bizjak, Bojana Furlan in Sonja Milič iz SALEZA; Nataša Rauber, Vesna Jurman, Lorena Skrdla, Lučana Sosič, Tanja Sancin, Stojan Kuret in Pavel Čeh od SV. JAKOBA.

IZZREBANI SO BILI IN DOBE NAGRADO: Jadranka Mozetič, učenka V. razr. osnov. šole v Gorici; Ervin Gombač, učenec V. razr. osnov. šole na Katinari in Erika Škerl učenka IV. razr. osnov. šole v ul. Donadoni.

CENA 100.- LIR